

UMEÅ UNIVERSITET

REGEL FÖR FORSKNINGS- INFRASTRUKTURER VID UMEÅ UNIVERSITET

Typ av dokument:	Regel
Datum:	2024-09-20
Dnr:	FS 1.1-2087-23
Beslutad av:	Rektor
Giltighetstid:	2024-09-20 - tillsvidare
Område:	Forskning
Ansvarig förvaltningsenhet:	Planeringsenheten
Ersätter dokument:	Regel för Umeå universitets övergripande forskningsinfrastrukturer (FS 1.1-2087-23) fastställd av rektor den 2 november 2023

UMEÅ UNIVERSITET

Innehåll

1.	Beskrivning av regelns syfte och innehåll.....	3
2.	Bakgrund.....	3
3.	Forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet	4
3.1	Definition av forskningsinfrastruktur	4
3.2	Årlig inventering av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet .	4
4.	Universitetets samordning kring VR-RFI:s finansieringsprocess	5
5.	Finansiering av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet	7
6.	Användaravgifter	8
Appendix 1: Presentation av forskningsinfrastrukturer på Umeå universitets webbplats		10
	Roller och ansvar för forskningsinfrastrukturwebbsidor	10
	Presentation av forskningsinfrastruktur på den universitetsgemensamma forskningsinfrastruktursidan.....	10
	Obligatoriska komponenter	10
	Valfria komponenter	11

1. Beskrivning av regelns syfte och innehåll

Syftet med denna regel är att få en övergripande samordning av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet som är tillgängliga för fler användare än enbart för den egna forskargruppen.

I detta dokument tydliggörs kriterier för att en forskningsinfrastruktur ska kunna definieras som en forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet, Universitetets samordning kring Vetenskapsrådets process gällande finansiering av forskningsinfrastruktur av nationellt intresse, finansieringen av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet samt vad som gäller vid användaravgifter för forskningsinfrastruktur.

2. Bakgrund

Forskningsinfrastrukturer¹ är en förutsättning för att bedriva forskning av högsta kvalitet vid Umeå universitets samtliga fakulteter och Lärarhögskolan. Vissa infrastrukturer finansieras enligt Vetenskapsrådets (VR) Råd för forskningens infrastrukturer (RFI) finansieringsmodell som innebär att lärosätena medfinansierar på lika nivå som tilldelning från VR-RFI medan andra finansieras av universitetet eller andra finansiärer. Det innebär att lärosätena måste ha en strategisk planering för finansiering och prioritering av forskningsinfrastruktur. För att Umeå universitet ska kunna tillhandahålla och ge forskare tillgång till den bästa forskningsinfrastrukturen är det därför viktigt med gemensamma principer för den interna hanteringen som tydliggör planering, prioritering och finansiering.

Frågor rörande forskningsinfrastruktur bereds av Rådet för forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet (RIS) enligt rådets instruktion.

---

¹ "anläggningar, resurser och därmed sammanhängande tjänster som forskarsamhället använder för att genomföra forskning inom sina respektive områden; denna definition omfattar vetenskaplig utrustning och forskningsmaterial, kunskapsbaserade resurser såsom samlingar, arkiv eller strukturerad vetenskaplig information, informations- och kommunikationsteknikbaserade infrastrukturer såsom Grid, databehandling, program och kommunikationer samt alla andra unika medel som är nödvändiga för att bedriva forskning. Dessa infrastrukturer kan finnas på en enda plats eller vara utspridda (dvs. utgör ett organiserat resursnät) i enlighet med artikel 2 a i rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium)." (källa: EU kommissionen, KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget, Europeiska unionens officiella tidning 26.6.2014, s. L 187/25)

UMEÅ UNIVERSITET

3. Forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet

3.1 Definition av forskningsinfrastruktur

En forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet definieras som:

- en facilitet (utrustning, installation, databas, kunskapssamling, virtuell eller annan resurs) med tillhörande personell kompetens, som är nödvändig för att bedriva forskning av högsta kvalitet.

och som

- kan nyttjas av fler än en forskargrupp vid Umeå universitet eller annat lärosäte/externa samarbetspartners.
- är tillgänglig för samtliga forskare vid Umeå universitet på samma villkor.
- kan erbjuda användarstöd eller utbildning på olika nivåer kopplat till forskningsinfrastrukturen.
- har en ansvarig värdinstitution eller fakultet, ledning och organisation.
- har en långsiktig plan för användning, utveckling, utvärdering och avveckling.

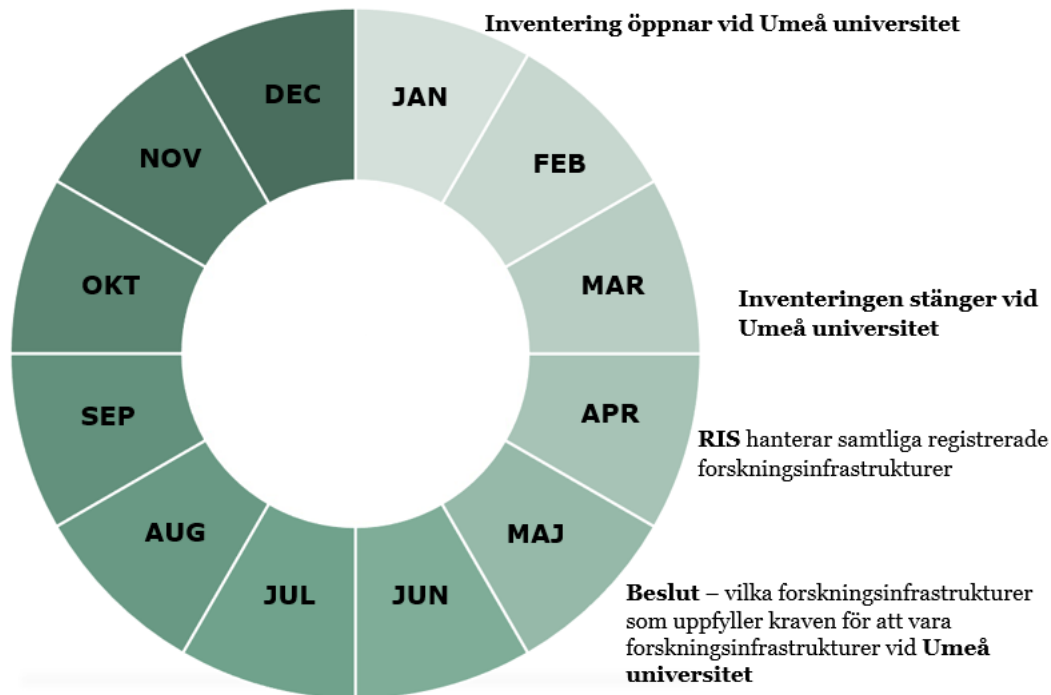
Forskningsinfrastrukturer som uppfyller de ovan angivna kriterier ges ökad synlighet genom att presenteras på den universitetsgemensamma webbsidan för forskningsinfrastruktur.

Vilka forskningsinfrastrukturer som erhåller status som forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet fastställs genom en årlig inventering som beskrivs närmare i 3.2.

3.2 Årlig inventering av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet

Forskningsinfrastrukturer som uppfyller de ovan angivna kriterierna bör anmälas eller uppdateras i portalen Research Infrastructure som är öppen årligen mellan 1 januari och 31 mars. RIS beslutar årligen i april vilka av de anmälda infrastrukturen som uppfyller kriterierna. Beslutet meddelas i maj. Dessa forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet ska presenteras på därför avsedda webbsidor. Informationen som presentationerna behöver innehålla beskrivs närmare i Appendix 1. Figur 1 åskådliggör den årliga inventeringsprocessen.

UMEÅ UNIVERSITET

Figur 1: Årshjulet för inventeringen av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet

4. Universitetets samordning kring VR-RFI:s finansieringsprocess

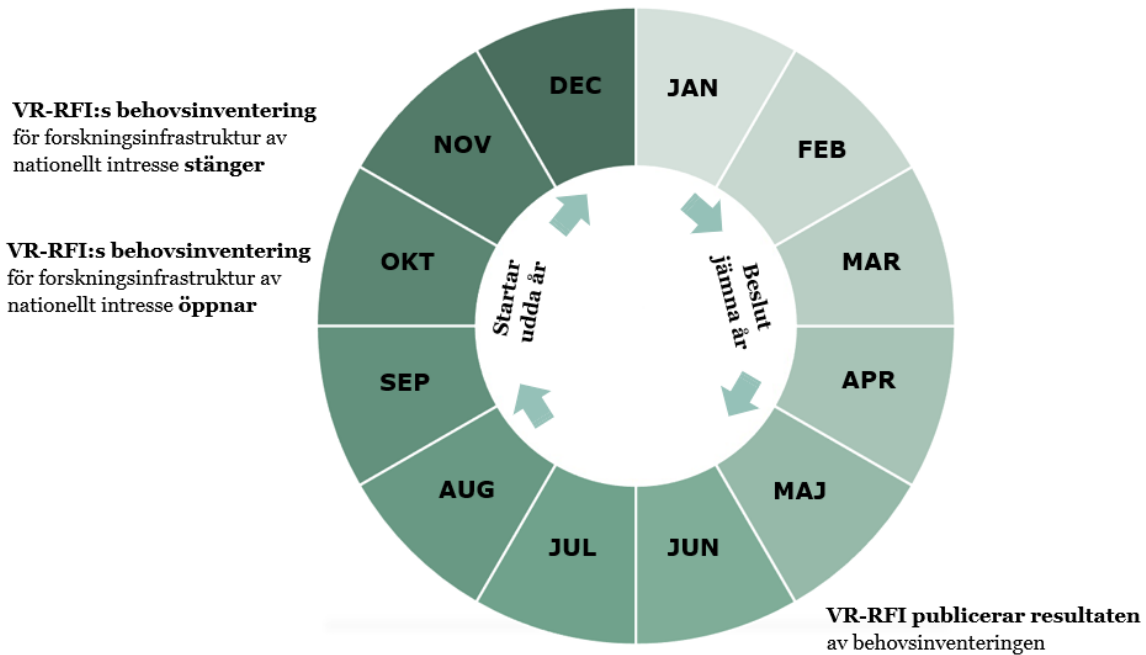
VR finansierar forskningsinfrastruktur av nationellt intresse inom alla vetenskapsområden genom en tvåårig process bestående av en behovsinventering, prioritering av behoven, och en utlysning av bidrag riktad till prioriterade infrastrukturer. På lärosätetsnivå är ansökan en så kallad organisationsansökan, där rektor ger slutgiltigt godkännande till ansökan genom ett stödbrev. Detaljerad information om processen finns på VR:s hemsida. Vidare publicerar VR en guide till forskningsinfrastrukturen som uppdateras regelbundet.

På nationell nivå samordnas lärosätens processer för ansökningar om bidrag och prioritering av behoven av Universitetens Referensgrupp för Forskningsinfrastruktur (URFI) som även har regelbundna avstämningar med VR-RFI.

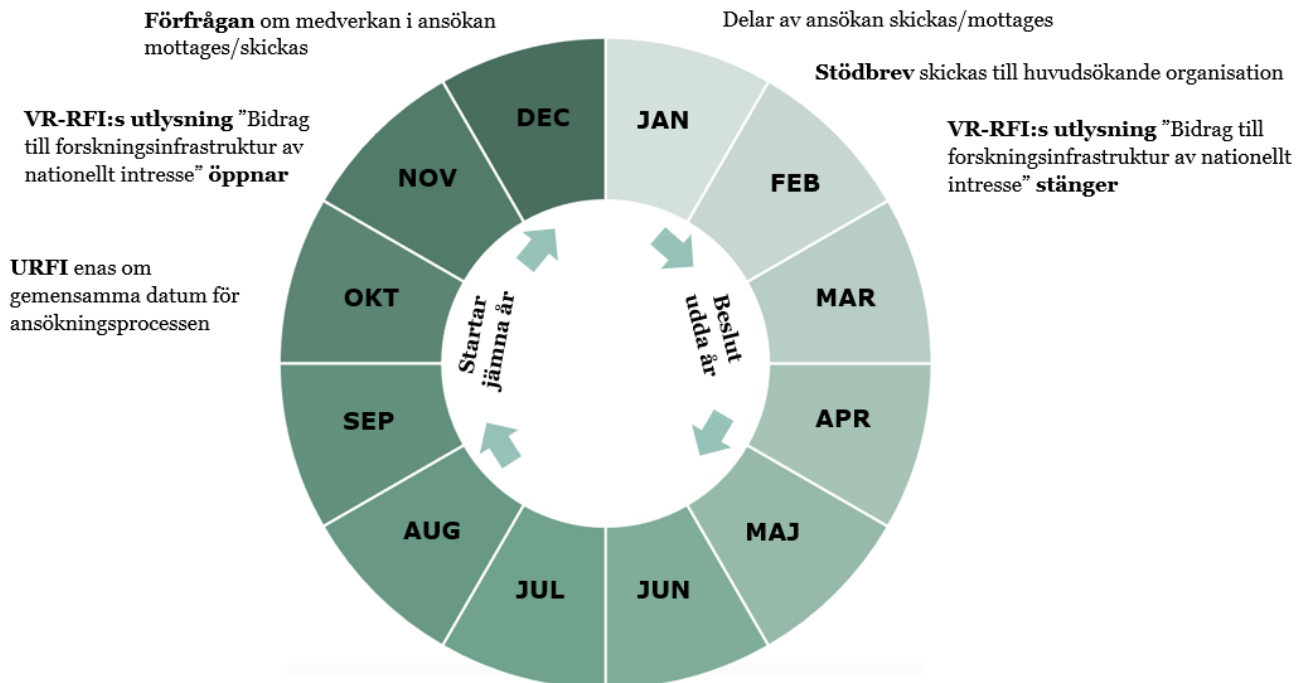
Vid Umeå universitet samordnas och bereds VR-RFI:s finansieringsprocess av RIS för att säkerställa en universitetsgemensam strategisk prioritering och planering av forskningsinfrastruktur. Rådet ansvarar för att samordningsprocessen och hålltider för Umeå universitet kommuniceras i god tid.

Figur 2 och 3 illustrerar VR-RFI:s process:

UMEÅ UNIVERSITET

Figur 2: VR-RFI:s behovsinventering av forskningsinfrastrukturer av nationellt intresse

Figur 3: VR-RFI:s utlysning av bidrag till forskningsinfrastruktur av nationellt intresse

5. Finansiering av forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet

Status som forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet betyder inte att forskningsinfrastrukturen är berättigad en universitetsgemensam finansiering. Inför ansökan om nationell finansiering bör universitetets eventuella medfinansiering diskuteras och förankras tidigt under ansökningsprocessen.

För de forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet som medfinansieras av universitetet centralt och fakultet gäller följande:

- Universitetsgemensam nivå finansierar 70 procent och fakultet 30 procent av universitetets kostnad för medfinansiering.
- I enlighet med rektorsbeslut (dnr. 2012/1357, 2013-12-17) omfattar alla nya beslut om interna universitetsgemensamma satsningar samtliga kostnader, dvs. även medel för gemensamma kostnader. Detta innebär att beviljade medel från budgetposten för forskningsinfrastruktur ska täcka kostnader för både satsningens kärnverksamhet och dess stödverksamhet på samtliga tre nivåer.

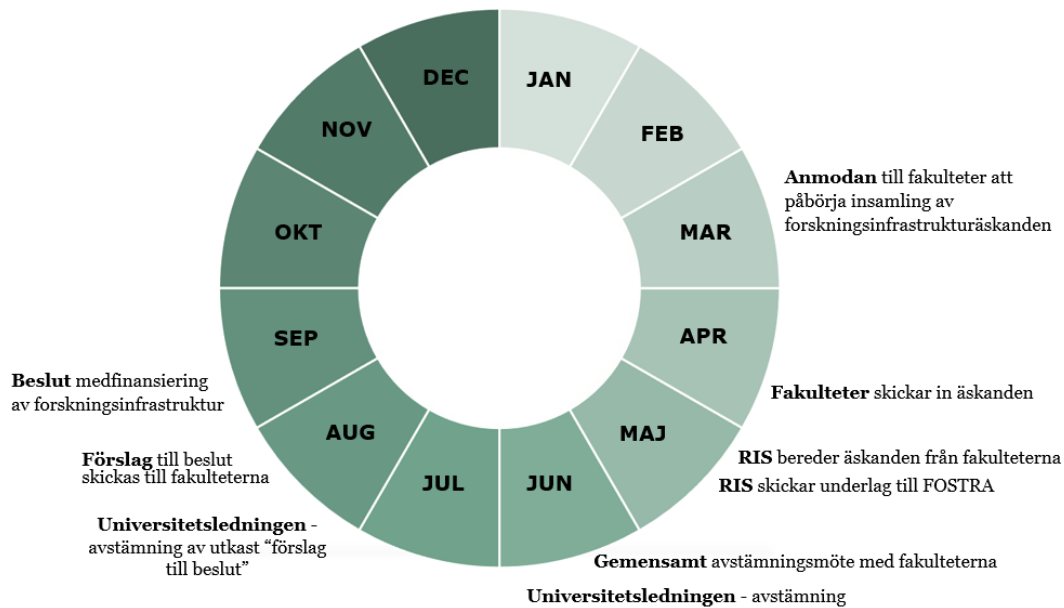
För Umeå universitets medfinansiering av VR-RFI-delfinansierade nationella forskningsinfrastrukturer gäller principen att universitet medfinansierar dessa med samma summa som universitetet erhåller från VR-RFI.

- Principen gäller från och med forskningsinfrastrukturer som beviljades bidrag 2023. Tidigare beslutat medfinansiering berörs inte.
- Vid eventuella neddragningar justeras medfinansieringssumman i forskningsinfrastrukturens uppdaterade budget innan VR-RFI:s särskilda villkor signeras av medelsförvaltaren. Kontaktpersonen för infrastrukturen vid Umeå universitet ansvarar för att säkerställa att summan är korrekt och avstämd med universitetsledningen.

Respektive fakultet bereds årligen möjlighet att inkomma med äskanden om medfinansiering av forskningsinfrastruktur. Processen illustreras i Figur 4 och består av följande steg:

- Universitetsledningen informerar fakulteten om årets process och tidplan i mars
- Därefter börjar fakulteten samla in äskanden
- RIS bereder respektive fakultets äskande
- Förslagen stäms av med Universitetsledningen både innan och efter fakulteternas slutliga möte i frågan som sker i juni
- Beslutsmissiv föreslagen medfinansiering stäms av i augusti
- Därefter skickas det slutgiltiga förslaget till fakulteterna
- Rektor beslutar om medfinansiering av forskningsinfrastruktur i september

UMEÅ UNIVERSITET

Figur 4: Årshjul för medfinansieringsprocessen av forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet

6. Användaravgifter

Forskningsinfrastrukturer vid Umeå universitet får ta ut användaravgifter. För externa användare, det vill säga användare som inte tillhör lärosätet (till exempel anställda vid andra lärosäten, myndigheter eller företag) ska avgifter tas ut med stöd i "Förordningen om avgifter för forskningsinfrastruktur" (SFS 2022:1378). Förutsättningarna för detta är att forskningsinfrastrukturen står helt eller delvis under lärosätets kontroll, tillhandahålls inom ramen för lärosätets uppgifter, och att det finns fastställda och dokumenterade kriterier för tillgänglighet till forskningsinfrastrukturen. Dessa kriterier ska tydliggöra vilka forskningsinfrastrukturer som är externt tillgängliga, hur man får tillgång till dessa, och vad det kostar. För Umeå universitet fastställs följande kriterier² och ansvarsområden:

- Förteckning över externt tillgängliga forskningsinfrastrukturer:
  - Forskningsinfrastrukturerna anger i den årliga inventeringen huruvida de är tillgängliga före externa användare (se 3.2). RIS handläggarsstöd ansvarar för att dessa infrastrukturer märks på den universitetsgemensamma webbplatsen.

Varje forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet ansvarar sedan för att ange följande i sin webbsida på den universitetsgemensamma webbplatsen (se även Appendix 1):

- Krav och villkor för att få använda forskningsinfrastrukturen:
  - Till exempel krav på etiska överväganden, publicering i öppna vetenskapliga tidskrifter, att en användare deltar i utbildning eller att personal med expertis bistår vid hela eller delar av användningen. Kraven kan påverkas av externa bidragsvillkor.
- Tillgång till forskningsinfrastrukturen, det vill säga hur en extern användare ska gå till väga för att få tillgång till forskningsinfrastrukturen:

² Kriterierna följer rekommendationerna i SvEnsk SAMverkan för tillgång till labbinfrastruktur (SESAM):s vägledning "Avgifter för forskningsinfrastruktur och kriterier för tillgänglighet till forskningsinfrastruktur – en vägledning för statliga universitet och högskolor"

UMEÅ UNIVERSITET

- Till exempel länk till bokningssystem, kontaktuppgifter till person/funktion vid lärosätet. hänvisning till information om hur ansökan eller intresseanmälan om användning bör utformas.
- Principer för hur prioritering av extern användning sker vid begränsad tillgång:
  - Dessa kan påverkas av krav eller villkor från externa finansierare. Till exempel anger Vetenskapsrådet i sina krav för finansiering att forskningsinfrastrukturer ska vara öppet tillgänglig främst för akademiska användare, samt att prioritering vid begränsad tillgång ska ske på basis av vetenskaplig excellens. För forskningsinfrastrukturer som är finansierade inom ramen för SciLifeLab styrs tillgången av en särskild förordning.
- Avgifternas storlek eller principer för att bestämma avgiftens storlek för den externa användningen:
  - Infrastrukturen bestämmer avgifternas storlek upp till full kostnadstäckning. Avgiften kan alltså innefatta forskningsinfrastrukturens totala kostnader i samband med tillhandahållande av forskningsinfrastrukturer, inklusive personal, kompetens och kringutrustning. Ekonomienheten tillhandahåller en mall och bistår med rådgivning kring beräkning av användaravgifter.
  - Avgifterna får vara olika för olika användargrupper, men avgiftsstrukturen måste vara tydligt. För att inte snedvrída konkurrensen på marknaden när man säljer till privata aktörer som inte är offentligt finansierade måste avgifterna dock motsvara eventuella marknadspriser.
  - Observera att universitetet får, men inte måste, ta ut avgifter.

Om en forskningsinfrastruktur som vanligtvis inte är tillgängligt externt vid ett enskilda tillfälle behöver ta ut avgifter för extern användning finns det fortsatt möjlighet att i undantagsfall ta ut avgifter med stöd i avgiftsförordningens (1992:191) §4. Observera dock att det då krävs att varor och tjänster är av mindre omfattning (fem procent av förvaltningskostnaderna) eller av tillfällig natur, och att det finns begränsningar vad avgift får tas ut för.

För användning av forskningsinfrastrukturer som sker inom ramen för uppdragsforskning finns det krav på full kostnadstäckning enligt universitetets regleringsbrev.

Avgifter som tas ut bokförs på olika baskonton i redovisningen beroende på om de tas ut med hänvisning till Förordningen (2022:1378) om avgifter för forskningsinfrastruktur, utifrån avgiftsförordningens (1992:191) §4 eller inom ramen för uppdragsforskning. Ekonomen vid forskningsinfrastrukturens organisatoriska hemvist ansvarar för att bokföring och redovisning sker på rätt sätt.

UMEÅ UNIVERSITET

Appendix 1: Presentation av forskningsinfrastrukturer på Umeå universitets webbplats

Forskningsinfrastrukturer som har givits status som forskningsinfrastruktur vid Umeå universitet ska presenteras på den universitetsgemensamma forskningsinfrastruktursidan www.umu.se/forskning/forskningsinfrastruktur/

Roller och ansvar för forskningsinfrastrukturwebbsidor

RIS handläggare ansvarar för:

- den universitetsgemensamma webbsidan, dvs. framtagning av förslag för dess utveckling och att samtliga godkända fo-infras vid UMU är synliga på webbsidan
- fortlöpande dialog med Kommunikationsenheten (Komm) och enskilda webbredaktörer
- webbsidor för europeiska/internationella fo-infras som inte är tillordnade någon lokal organisatorisk enhet

RIS

- beslutar om förslag som framtagits av handläggaren
- lämnar önskemål om utveckling av webbsidan

Kommunikatören vid fo-infras enskilda organisatoriska hemvist ansvarar för:

- innehåll och layout av deras sidor

Komm ansvarar för:

- att tillhandahålla detaljerade instruktioner till webbredaktörer om hur forskningsinfrastruktursidor läggs till på webbplatsen som är i linje med denna appendix
- bedömning och prioritering av RIS önskemål för webbplatsens utveckling.

Presentation av forskningsinfrastruktur på den universitetsgemensamma forskningsinfrastruktursidan

Forskningsinfrastrukturens presentation kan innehålla nedan angivna komponenter. Vissa komponenter är obligatoriska medan andra är valbara utifrån behov. Presentationen ska finnas på både svenska och engelska.

Obligatoriska komponenter

- Rubrik, dvs. forskningsinfrastrukturens namn samt eventuell förkortning inom parentes. Till exempel "Biochemical Imaging Centre Umeå (BICU)"

UMEÅ UNIVERSITET

- Sammanfattning som kort beskriver forskningsinfrastrukturen (max 500 tecken) och visas i sidans ingress.
- Mer utförlig beskrivning av infrastrukturen, exempelvis under rubriken ”om [namn på infrastrukturen]”
- Tydlig förklaring vad forskaren kan använda infrastrukturen till, exempelvis under rubriken [tjänster och erbjudande].
- Tillgänglighet enligt punkt 6 ovan:
  - Krav och villkor för att få använda forskningsinfrastrukturen.
  - Tillgång till forskningsinfrastrukturen, det vill säga hur en extern användare ska gå till väga för att få tillgång till forskningsinfrastrukturen.
  - Principer för prioritering.
  - Användaravgifternas storlek eller principer för att bestämma avgiftens storlek för den externa användningen.
- Länk till forskningsinfrastrukturens egen webbsida om en sådan finns. Exempelvis har många nationella forskningsinfrastrukturer egna webbplatser.
- Logotyp om en sådan finns
- Kontaktuppgifter
- Logotyp finansiär/er om forskningsinfrastrukturen har finansiering utöver universitetets medel

Valfria komponenter

- Bilder av god kvalitet som visar exempelvis olika typer av utrustning och lokaler som infrastrukturen erbjuder.
- Publikationer kopplade till infrastrukturen.
- Forskningsprojekt kopplade till infrastrukturen.
- Presentation av organisation och personal.
- Länkning till
  - specifika dokument exempelvis policy, FAQ, finansiering och liknande. Dokumenten måste vara tillgänglighetsanpassade.
  - utbildning (kurser, seminarier, träning).
  - webbsidor om specifika tekniker/databaser som är relaterade till forskningsinfrastrukturen men inte del av den.